

BELÜGYMINISZTÉRIUM

III. Főcsoportfőnökség

Szigorúan titkos!

Különösen fontos!

45/52-32/1972.

**A Belügyminisztérium
III. Főcsoportfőnökség
és szerveinek
ÜGYRENDJE**

BELÜGYMINISZTÉRIUM

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

10-530/1972.

Jóváhagyom:
BENKEI ANDRÁS s.k.
belügyminiszter

A Belügyminisztérium
III. Főcsoportfőnöksége
ÜGYRENDJE

Budapest, 1972. március 15-én

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

BELÜGYMINISZTÉRIUM

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

10-530/1972.

Jóváhagyom:
BENKEI ANDRÁS s.k.
belügyminiszter

A Belügyminisztérium
III. Főcsoportfőnöksége
ÜGYRENDJE

I. fejezet

A Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnöksége

1. A Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnöksége (továbbiakban: Főcsoportfőnökség) a BM. állambiztonsági bűnüldöző szerve. Munkáját a törvények és jogszabályok, továbbá parancsok, utasítások és szabályzatok alapján végzi.

2. A Főcsoportfőnökség sajátos eszközeivel és módszereivel – szoros együttműködésben a Belügyminisztérium szerveivel és testületeivel – teljesíti az állam biztonságának védelméből ráháruló feladatokat. Feladatai ellátásában együttműködik az MNK fegyveres erőivel, a Munkásőrséggel, a fegyveres rendészeti szervekkel, testületekkel, valamint az állami és társadalmi szervekkel. Támazkodik a Magyar Népköztársasághoz hű állampolgárookra.

Az államközi szerződések és megállapodások alapján együttműködik és folyamatos kapcsolatot tart a baráti szocialista országok állambiztonsági szerveivel.

3. A Főcsoportfőnökséget a főcsoportfőnök – a miniszter állambiztonsági helyettese, a miniszter közvetlen alárendeltségében – mint egyszemélyi felelős vezető irányítja.

4. A Főcsoportfőnökség munkája eredményességének és ütőképességének alapvető feltétele a párt politikájának a tevékenységében való megvalósítása, valamint a társadalompolitikai követelmények alkalmazása a gyakorlati munkában.

A parancsnokok kötelesek gondoskodni a személyi állomány eszmei, politikai egységéről, a politikai és szakmai felkészültség állandó emeléséről, a szilárd katonai és szolgálati fegyelem, a magas fokú erkölcsi állapot megteremtéséről. Ennek érdekében – a vonatkozó párthatározat alapján – a parancsnokok feladata együttműködni a BM. és a Főcsoportfőnökség párt- és KISZ-szerveivel, szervezeteivel.

5. A Főcsoportfőnökség központi és a rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szervei:

- III/I. (Hírszerző) Csoportfőnökség,
- III/II. (Kémelhárító) Csoportfőnökség,
- III/III. (Belső Reakció Elhárító) Csoportfőnökség,
- III/IV. (Katonai Elhárító) Csoportfőnökség,
- III/V. (Operatív Technikai) Csoportfőnökség,
- III/1. (Vizsgálati) Osztály,
- III/2. (Operatív Figyelő és Környezettanulmányozó) Osztály,
- III/3. („K” ellenőrzési) Osztály,
- III/4. („X” ellenőrzési) Osztály,
- III/5. (Rádióelhárítási) Osztály
- III/6. (Személyzeti) Osztály,
- III. Főcsoportfőnökség Titkárság,

- budapesti és megyei rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szervei.

II. fejezet

A Főcsoportfőnökség feladata

6. A Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, gazdasági rendjének védelme az ügyrendben biztosított nyílt, vagy titkos operatív eszközök és módszerek alkalmazása útján, a külső és belső ellenség aknamunkájával szemben.

- a) Titkos információkat szerez az imperialista államok hazánk és a szocialista tábor országai elleni politikai, gazdasági, katonai és műszaki-tudományos tevékenységéről;
- b) felderíti, leleplezi, megszakítja az ellenséges hatalmaknak, azok szerveinek, megbízottainak, valamint a belső ellenséges erőknek a Magyar Népköztársaság és szövetségesei ellen irányuló terveit, ellenséges tevékenységét;
- c) megelőző intézkedések rendszerével védelmezi az MNK állami, társadalmi, gazdasági intézményeit, fegyveres erőit és az állampolgárokat az ellenséges behatolási törekvésekkel szemben, valamint irányítja és ellenőrzi az államtitokvédelmi munkát a társmínisztériumoknál és az országos hatáskörű szerveknél;
- d) a vonatkozó miniszteri utasítás alapján ellátja a BM. Országos Rejtjelközpont szakfelügyeleti teendőit, végzi a rejtjelző eszközök készítésével (kódok, gammák) és a rejtjelző munkával kapcsolatos feladatait;
- e) büntetőeljárást kezdeményez és nyomozást folytat az állam elleni és politikai jellegű bűncselekményeket elkövetők ügyében.

Az állambiztonsági feladatokat a Belügyminisztérium egységes rendszerében, valamennyi szerv szoros munkakapcsolatban, megfelelő koordinációval és közvetlen együttműködéssel köteles végezni. Ennek érdekében a Főcsoportfőnökség szervei a kölcsönös együttműködés és koordináció konkrét feladatait – szükség esetén – külön szabályzatokban, tervekben, megállapodásokban rögzítik.

III. fejezet

A Főcsoportfőnökség eszközei és módszerei

7. A Főcsoportfőnökség szervei feladataik teljesítése során jogosultak a szocialista törvényesség elveinek betartásával a vonatkozó jogszabályokon alapuló nyílt és titkos eszközöket, módszereket alkalmazni. Ezek alapvetően a következők:

- a) szervezett titkos együttműködés létesítése magyar és külföldi állampolgárokkal,
- b) konspirált és találkozási lakások szervezése,
- c) figyelés alkalmazása,
- d) konspirált környezettanulmány készítése,
- e) postai küldemények titkos ellenőrzése,
- f) titkos kutatás, előállítás foganatosítása,
- g) operatív technikai eszközök alkalmazása,
- h) operatív nyilvántartások, adattárak vezetése,
- i) büntetőeljárás kezdeményezése és nyomozás folytatása,
- j) magyar, vagy külföldi állampolgárok által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések ügyében folyamatba tett, vagy eljárás alá vont ügyeknek állam-biztonsági operatív érdekből történő megszüntetése, hasznosítása,
- k) az ellenséges tevékenységet folytató csoportok mélyreható felderítése és tényleges szándékuknak, illetve tevékenységük méreteinek megállapítása, felszámolása érdekében a tevékenység egyes résztvevőinek „visszafordítása”, vonalaikba hálózati úton történő „beépülés”, „játzmák” kezdeményezése,
- l) az ellenség aknamunkájának zavart keltő dezinformációk útján történő akadályozása, felszámolása,
- m) a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló fegyveres és polgári szervek, intézmények és objektumaik operatív intézkedés fedése céljából történő felhasználása az ott kialakult szabályok és kötelemények betartásával (kivéve a párt- és társadalmi szerveket),
- n) a BM. szigorúan titkos objektumainak polgári vállalati, vagy intézményi fedéssel való működtetése,
- o) a 7. k) alpontban megjelölt célból az ellenséges csoport, vagy szerv vonalaiba hivatásos állományú beosztottal történő „beépülés”, „játzma” kezdeményezése,
- p) a Főcsoportfőnökség hivatásos állománya egyes tagjainak polgári fedéssel „SZT” állományban történő foglalkoztatása,
- r) a Főcsoportfőnökség beosztottjainak operatív célból fedőigazolvánnyal és más okmánnyal történő ellátása.

8. A Főcsoportfőnökség szervei feladataik teljesítése során módszeresen építenek az állam biztonságát közvetlenül segítő állampolgárok széles körű támogatására:

- a) a vezetők, vagy az azzal megbízott beosztottak hivatalos kapcsolatot tartanak a munkakörükkel összefüggő szervek és objektumok vezetőivel, tájékoztatják őket az állam biztonságát érintő negatív jelenségekről és igénylik segítségüket,
- b) az önkéntesség szigorú betartásával kialakítják azoknak a társadalmi kapcsolatoknak a körét, akik elengedhetetlen segítőtársak az állambiztonsági feladatok végrehajtásában,
- c) a lakosság állam elleni, vagy más politikai jellegű bűncselekményekre utaló bejelentéseit (a névtelenekeket is) körültekintően kivizsgálják és azok tapasztalatait az állambiztonsági munkában hasznosítják.

IV. fejezet

A főcsoportfőnök

9 A főcsoportfőnök irányítja és ellenőrzi a Főcsoportfőnökség munkáját. Ennek kapcsán a Főcsoportfőnökség egészét, vagy egyes szerveit érintő parancsot, utasítást, szabályzatot ad ki és hagy jóvá.

Felelős a Főcsoportfőnökség személyi állományának politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért, harcászultságéért, anyagi, technikai állapotáért.

A BM. más szerveit is érintő állambiztonsági feladatok teljesítésére – az illetékes miniszterhelyettessel történt egyeztetés alapján – közös utasítás kiadására jogosult.

A felügyelete alá rendelt szervek munkájáról, a feladatok teljesítéséről folyamatosan, az állam biztonságát érintő rendkívüli eseményekről pedig soron kívül jelentést tesz a belügyminiszternek.

Tájékoztatja a párt- és az államigazgatás illetékes vezetőit a hatáskörébe utalt kérdésekről.

10. Jóváhagyásra felterjeszti:

- a) a Főcsoportfőnökség feladatával, szervezetével, létszámával, ügyrendjével összefüggő, valamint a személyi állományt, a szervek anyagi, technikai ellátottságát érintő azon előterjesztéseket, javaslatokat, melyekben a döntés jogát a vonatkozó rendelkezések a belügyminiszter hatáskörébe utalják;
- b) a Főcsoportfőnökség távlati és éves operatív tervét, beszámoló jelentését;
- c) a felsőbb párt- és állami szervek választott, vagy kinevezett testületei és tagjai tájékoztatására készült értékelő jelentését, információt, szignalizációt;
- d) az állam biztonságát érintő magasabb párt- és állami szinten hozott döntések, határozatok, jogszabályok módosítását, vagy újabbak kiadását célzó előterjesztéseket;
- e) baráti országok állambiztonsági, vagy belügyi szerveivel tervezett fontosabb megállapodások és szerződések tervezeteit, valamint az azokban vállalt kötelezettségek végrehajtásáról készült jelentéseket, ezen országokba a csoportfőnökségi és önálló osztály szintű delegációk kiutazási tervét;
- f) az ellenséges tevékenység irányáról, tendenciáiról és módszereiről, azok figyelemreméltó változásairól szerzett értesüléseket tartalmazó jelentéseket, összefoglalókat és az ellene tervezett fontosabb intézkedéseket;
- g) az ellenséggel szemben tervezett kiemelkedő akciók, dezinformációk terveit, valamint minden olyan állambiztonsági intézkedés bevezetését (bizalmas nyomozás, szabadságkorlátozó intézkedés, beszerzés stb.), melyek az ügy jellege, vagy az általa érintett személy fontossága miatt bel-, vagy külpolitikai vonatkozásban országos jelentőségűek, vagy ilyen kihatással járhatnak;
- h) a BM. állambiztonsági szervét és feladatait érintő, valamint a kiemelkedően jelentős államellenes bűncselekményekkel kapcsolatos közlemények, kommunikációk, nyilatkozatok stb. terveit;

- i) a BM. más szervei hivatásos tisztjének ellenséges vonalba tervezett beépülésére vonatkozó javaslatot;
- j) a kapitalista országokban működő rezidentúrák vezetőinek és beosztottjainak kinevezésére, kihelyezésére, valamint hivatásos tisztak telepítésére, illetőleg rendkívüli esetben való hazarendelésére vonatkozó javaslatot;
- k) a BM. hivatásos tisztjeivel szemben tervezett állambiztonsági, vagy szabadságkorlátozó intézkedésekre vonatkozó javaslatot.

11. Jóváhagyja, engedélyezi:

- a) a Főcsoportfőnökség szerveinek ügyrendjét, éves terveit, beszámoló jelentéseit, valamint a személyi állományt és a szerv anyagi, technikai ellátottságát érintő fontosabb előterjesztéseket, javaslatokat, amennyiben azokban a döntés joga a vonatkozó parancsok és utasítások szerint hatáskörébe tartozik;
- b) az illetékes párt-, állami és társadalmi szervek testületeinek és vezetőinek az állam biztonságát érintő döntéseit, határozatait, vagy rendelkezéseit elősegítő javaslatokat, előterjesztéseket és tervezeteket;
- c) az ellenséggel szemben tervezett és a hatáskörébe utalt fontosabb operatív akciók, nyílt és titkos intézkedések, dezinformációk tervét;
- d) a tömegkommunikációs eszközök útján, az államellenes tevékenységet leleplező és a közvélemény tájékoztatását szolgáló közleményeket, információkat;
- e) az ellenséges tevékenység mélyreható felderítése érdekében az ellenséges csoportokba, objektumokba, vagy személyhez nyílt, vagy „SZT” állományú operatív tiszt bevezetését;
- f) a baráti országokban működő rezidentúrák vezetőinek kinevezésére, kihelyezésére és végleges hazarendelésére vonatkozó javaslatokat;
- g) operatív érdekből a jelentősebb köztörvényes bűncselekmények ügyében a büntetőeljárás, fogvatartás megszüntetését, bűnügyek átvételét a BM. II. főcsoportfőnök egyetértésével.

V. fejezet

A főcsoportfőnök-helyettesek jogköre és feladatai

12. A főcsoportfőnök helyettesei a belügyminiszter állambiztonsági helyettesének alárendeltségében felelősek a közvetlen vezetésük, valamint felügyeletük alá rendelt szervek ügyrendben meghatározott feladatainak irányításáért és ellenőrzéséért.

A vezetésük alá tartozó szervezet közvetlenül, a felügyeletük alá rendelt szerveket közvetetten irányítják és ellenőrzik. A központi szervek párhuzamos területi egységei felé – a BM. ügyrendjében foglaltaknak megfelelően – országos hatáskörrel rendelkeznek. Az alárendelt szervek feladataival összefüggő parancsok, utasítások, szabályzatok kiadására jogosultak.

A Főcsoportfőnökséget a főcsoportfőnök távollétében – teljes jogkörrel – első helyettese vezeti.

13. Jóváhagyásra, engedélyezésre felterjesztik:

- a) a belügyminiszter és a főcsoportfőnök döntési jogkörébe tartozó javaslatokat, összefoglalókat, a fontosabb operatív intézkedésekkel összefüggő előterjesztéseket, vagy azok végrehajtásával kapcsolatos jelentéseket, a hatáskörükhöz tartozó szervek folyamatos munkájáról készült beszámolókat, valamint a rendkívüli eseményeket, melyeket soron kívül is tartoznak jelenteni;
- b) az illetékességükhöz tartozó szervek munkáját érintő jogszabály-, miniszteri, vagy miniszterhelyettesi parancs-, utasítás- és szabályzattervezeteket és azok módosítását célzó előterjesztéseket, javaslatokat.

14. Jóváhagyják, engedélyezik:

- a) a vezetésük és felügyeletük alá tartozó szervek fontosabb terveit, intézkedéseit, az operatív feladatok teljesítése során, vagy annak érdekében keletkezett előterjesztéseket, értékeléseket és javaslatokat, valamint azoknak a döntést igénylő feladatoknak a tervét, amelyeknek a központi szervek, vagy a rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szervei kötelezettségeinek teljesítésében kiemelkedő fontosságuk van;
- b) a felügyeletük alá tartozó szervek azon döntést igénylő feladatait, terveit és intézkedéseit, amelyek a Főcsoportfőnökség más szerveit, vagy egészét érintik, és amelyeknek eldöntését a főcsoportfőnök a hatáskörükbe utalta.

VI. fejezet

A főcsoportfőnökség szerveinek feladata

15. A BM. III. Főcsoportfőnökségre háruló feladatok, az ügyrendjében megjelölt kötelezettségek értelemszerűen vonatkoznak az alárendelt központi és a rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szerveire.

A csoportfőnökségek és önálló osztályok vezetői a hatáskörükbe utalt operatív feladatok irányítása, segítése és ellenőrzése tekintetében országos hatáskörrel rendelkeznek és felelősséggel tartoznak.

Az operatív szervek az állambiztonsági feladat jellegéből fakadóan egymásra utaltak. Ennek megfelelően kötelesek egymással szorosan, szervezeten együttműködni, feladataik eredményes teljesítéséhez kölcsönösen segítséget nyújtani.

A Főcsoportfőnökség szervei a választott testületek tagjaival, a párt- és kormány hatáskörébe tartozó személyekkel szemben állambiztonsági intézkedéseket csak a vonatkozó miniszteri parancsban meghatározott vezetők előzetes hozzájárulásával foganatosíthatnak.

16. A BM. III/I. Csoportfőnökség feladata:

- a) titkos információkat szerez az MNK. kormányának külpolitikai, gazdasági, kereskedelempolitikai érdekeit szolgáló kérdésekben;
- b) tudományos, technikai dokumentációkat, titkos ipari adatokat szerez az MNK. és a szocialista tábor védelme, valamint a különböző tudományágak, az ipar és a mezőgazdaság fejlesztése érdekében;
- c) aktív intézkedéseket és akciókat foganatosít, amelyek az MNK. kül- és belpolitikai céljainak érvényesítését, az imperialisták terveinek keresztvezését, erőinek dezorganizálását szolgálják;
- d) felderítést folytat az ellenséges hírszerző, elhárító szervek és a különböző egyházi (Vatikán, EVT.) cionista világszervezetek központjai, valamint a magyar emigráció ellenséges szervezeteivel szemben;
- e) felderíti és megakadályozza a kapitalista államokban működő magyar külképviseleti szervek, kolóniák tagjai elleni provokációs kísérleteket, biztosítja ezen objektumok operatív védelmét;
- f) ellátja a Magyar Népköztársaság külképviseleti objektumaiban a technikai elhárítást és a biztonságtechnikai feladatokat, tervezi ezek végrehajtásához szükséges eszközöket;
- g) megfejtje azokat a rejtjeles rádió- és telexközleményeket, amelyek a rádiólehallgatás útján, vagy egyéb módon a Főcsoportfőnökség birtokába kerülnek.

17. A BM. III/II. Csoportfőnökség feladata:

- a) felderíti és operatív úton ellenőrzi az ellenséges hírszerző szervek MNK. ellendolgozó hazai és külföldi egységeinek, fedőszerveinek (objektumainak) tevékenységét, valamint bizalmas nyomozást folytat azok hivatásos beosztottai és

ügynöksége ellen aknamunkájuk felderítése, megszakítása és leleplezése érdekében;

- b) operatív ellenőrző, kutató munkát végez az idegenforgalom és általában a nemzetközi érintkezés területein, a magyar és szovjet katonai objektumok környékén, az amnesztiával hazatértek és a lakosság egyéb olyan csoportjai körében, amelyek az ellenséges szervek ügynöki bázisául szolgálhatnak;
  - c) megszervezi a hadiipar, a biztonsági és katonai szempontból fontos közlekedési, hírközlési, valamint a kiemelt objektumok, az államtitkok, a Külügyminisztérium, a Külkereskedelmi Minisztérium és legfontosabb intézményeik preventív állambiztonsági védelmét;
  - d) intézkedéseket fogantatosít, akciókat szervez az ellenséges hírszerző szervek megtévesztése, terveinek keresztvezése, erőik dezorientálása céljából;
  - e) biztosítja az államtitok-védelem irányításából és ellenőrzéséből fakadó feladatok teljesítését a társmisztériumoknál és az országos hatáskörű szerveknél.
18. A BM. III/III. Csoportfőnökség feladata:
- a) a belső reakció elleni harcban munkáját az aktív ellenséges személyek tevékenységére összpontosítja, különös tekintettel a nagy társadalmi veszélyességű bűncselekményekre. A fő figyelmet a bűncselekmények megelőzésére koncentrálja;
  - b) felderíti, ellenőrzi, korlátozza, megszakítja a kulturális területeken, az ifjúság körében támadó ellenséges erők, az egyházi reakció, a volt politikai elítéltek és a különösen veszélyes elemek ellenséges tevékenységét;
  - c) megszervezi az ellenség érdeklődésének középpontjában álló tudományos, kulturális, felsőoktatási objektumok operatív védelmét. Szervezi azon politikai, kulturális, sport- és egyéb rendezvények operatív biztosítását, amelyeket az ellenség az állam rendjét, biztonságát veszélyeztető cselekmények elkövetésére kihasználhat;
  - d) sajátos eszközeivel végzi – szorosan együttműködve a Kormányórséggel – az illetékes szervek által meghatározott magyar és külföldi párt-, kormány- és állami vezetők operatív biztosítását.
19. A BM. III/IV. Csoportfőnökség feladata:
- a) elhárító munkát folytat a Magyar Néphadsereg és a Határőrség vezető szerveinél, csapatainál, intézeteiben, objektumaiban és azok környezetében, valamint tevékenyen részt vesz a minisztériumok és főhatóságok katonai főosztályai, osztályai operatív biztosításában;
  - b) a Főcsoportfőnökség hírszerző, elhárító és bűnüldöző szerveivel együttműködve felderíti a külső és belső ellenségnek az elhárítási terület ellen irányuló terveit, hírszerző tisztjeit, ügynökeit, megakadályozza az elhárítási területre történő behatolásukat, megszakítja, leleplezi tevékenységüket;

- c) megelőző intézkedésekkel segíti a parancsnokokat a személyi állomány védelmében, az elhárítási területet és a Varsói Szerződés tagállamait érintő állami és szolgálati titkok megőrzésében, a harcászultság fenntartásában;
- d) a fegyveres erők felhasználásával összefüggő tervek figyelembevételével végzi a mozgósítással és a hadszíntér-előkészítéssel kapcsolatos elhárítási feladatok megszervezését, végrehajtását.

20. A BM. III/IV. Csoportfőnökség feladata:

- a) biztosítja az operatív technikai eszközöket a Főcsoportfőnökség, a BM. más bűnüldöző szervei és az MNVK. 2. Csoportfőnökség feladatainak végzéséhez;
- b) kielégíti az operatív munka vegyi, fotó és nyomdatechnikai igényeit, végzi az állambiztonsági munkához szükséges okmányutánzási feladatokat, kidolgozza a fontosabb hazai biztonsági okmányok védelmének rendszerét, okmányszakértői, és írásszakértői véleményeket állít össze és ad ki, az erre jogosult vezetők engedélye alapján végzi a fedőigazolványok kiadását;
- c) segítséget nyújt a III. Főcsoportfőnökség szerveinek operatív technikai távlati, éves műszaki terv igényeinek összeállításához, figyelemmel kíséri a Főcsoportfőnökség szerveinek operatív technikai fejlesztési és ellátási helyzetét, kidolgozza a csoportfőnökség által üzemeltetett rendszabályok operatív követelményeit. Feladatai végrehajtásánál szorosan együttműködik a BM. Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökséggel. Ellátja a Főcsoportfőnökség operatív és egyéb technikai (nyílt és titkosított híradás, adatfeldolgozás és ügyvitelgépesítés kivételével) üzemeltetésével kapcsolatos gazdasági (tervezési, pénzügyi, anyagbeszerzési, ellátási) tevékenységet.

Nyilvántartja a Főcsoportfőnökség operatív és egyéb (nyílt és titkosított híradás kivételével) technikai eszközeit.

Végzi az operatív technikai eszközök karbantartását, javítását.

21. A BM. III/1. Osztály feladata:

- a) a törvényes rendelkezések és a jogpolitikai elvek betartásával – az operatív adatokat is felhasználva – nyomozást folytat az állam, a béke és emberiség elleni, a külföldre szökés, valamint állambiztonsági szempontból jelentősebb bűnügyekben; teljesíti a jogsegély-egyezményeken alapuló büntetőeljárásokat, megkereséseket és a kiadatással kapcsolatos teendőket;
- b) a bűnüldöző munka hatékonysága érdekében a vizsgálat eszközeivel, jogi szakvéleménnyel segíti a Főcsoportfőnökség operatív szerveinek felderítő, feldolgozó munkáját;
- c) operatív felderítést végez az elhárítási hatáskörébe tartozó büntetésvégrehajtási intézetekben fogva tartottak között;
- d) a preventív bűnüldöző munka követelményeinek megfelelően ellátja a nyomozott ügyekkel kapcsolatos kriminológiai, értékelő, elemző, tájékoztató és nyilvántartási feladatokat;

- e) végzi a működését biztosító anyagi, pénzügyi, egészségügyi feladatokat, valamint a fogva tartottak ételmezési ellátását, továbbá a szállítási, értékletési, bűnjelkezelési és őrségi teendőket.
22. A BM. III/2. Osztály feladata:
- a) végzi az operatív szervek által ellenőrzés alá vont magyar és külföldi állampolgárok figyelését;
  - b) konspirált környezettanulmányokat készít, titkos előállításokat foganatosít;
  - c) a szükség szerint figyellel biztosítja az operatív akciókat és közreműködik a Magyar Népköztársaság területén folyó fontosabb katonai csapatgyakorlatok és szállítások operatív védelmében;
  - d) nyílt és operatív eszközökkel részt vesz a kapitalista országok Budapesten működő külképviseletei objektumainak, valamint egyes beosztottai lakásának védelmében és ellenőrzésében.
23. A BM. III/3. Osztály feladata:
- a) szoros ellenőrzés alatt tartja az operatív szervek által figyeltetett személyek, csoportok, szervezetek, objektumok postai küldeményeit;
  - b) biztosítja az ellenséges központok, vagy személyek által terjesztett propagandaanyagok postai forgalomból való kivonását;
  - c) a külföldi ellenséges központok tevékenységének felderítése céljából meghatározott irányokban kutató munkát végez.
24. A BM. III/4. Osztály feladata:
- a) az arra jogosult szervek igényei alapján operatív technikai rendszabályokkal figyeli az állambiztonsági és egyéb bűnüldözési szempontból figyelmet érdemlő objektumokat, személyeket, csoportokat és ezek kapcsolatait, a róluk szerzett értesüléseket rögzíti, rendszerezi és megküldi az érintett vezetőknek;
  - b) az ellenőrzés során tapasztalt rendkívüli, vagy azonnali intézkedést igénylő esetekről haladéktalanul tájékoztatja az illetékes operatív szerv vezetőjét.
25. A BM. III/5. Osztály feladata:
- a) a rádióelhárítási szakkérdésekben kapcsolatot tart az együttműködő rádióelhárító szolgálatokkal és a Koordinációs Apparáttal;
  - b) felderíti az ellenséges hírszerzés rádióközpontjait, ellenállomásait, rádiós ügynökeit;
  - c) az operatív igények alapján lehallgatja a kapitalista országok külképviseleteinek rejtjeles hírközleményeit.
26. A BM. III/6. Osztály feladata:
- a) az illetékes parancsnokokkal együttműködve végzi a Főcsoportfőnökség központi szerveinél a káder- és személyzeti munkát;

- b) a Főcsoportfőnökség káderigényeinek megfelelően biztosítja a személyi állomány tervszerű utánpótlását, ennek érdekében megfelelő utánpótlási bázisok kialakításával rendszeres kutatómunkát végez;
  - c) részt vesz a személyi állomány nevelésében, politikai és szakmai felkészültségének tervszerű növelésében.
27. A BM. III. Főcsoportfőnökség Titkárság feladata:
- A Titkárság a Főcsoportfőnökség ügyintéző, koordináló, ellenőrző szerve.
- a) részt vesz az állambiztonsági munkával összefüggő vezetési okmányok kidolgozásában; koordinálja, véleményezi a BM. szerveitől, vagy más állami szervektől a Főcsoportfőnökségre érkező előterjesztéseket, javaslatokat; figyelemmel kíséri a kiadott parancsokban, utasításokban meghatározott határidőket; nyilvántartja a csoportfőnöki és önálló osztályvezetői parancsokat, utasításokat;
  - b) ellenőrzi és segíti a Főcsoportfőnökség szerveinél a titkos ügykezelési szabályok betartását, továbbá ellenőrzést folytat mindazon kérdésekben, amelyekkel a főcsoportfőnök (helyettese) megbízza;
  - c) az arra illetékes szervek közötti koordinációval elősegíti a szervek tevékenységéhez szükséges anyagi, technikai, pénzügyi eszközök biztosítását, a Főcsoportfőnökség állományának szakmai továbbképzését, valamint az állambiztonsági propagandamunkát;
  - d) végzi a Főcsoportfőnökség adminisztratív vezetését segítő, ügyintézéssel összefüggő, valamint a személyi állományt érintő szociális ügyekben rá háruló feladatokat.

VII. fejezet

**A budapesti és megyei rendőrfőkapitányságok
állambiztonsági szervei**

28. A budapesti és megyei rendőrfőkapitányságok a Belügyminisztérium ügyrendje VIII. fejezetében megjelölt kötelezettségeik és jogkörük folytán felelősek a hatáskörükbe utalt állambiztonsági feladatok teljesítéséért a főkapitányság működési területén.

29. A budapesti és megyei főkapitányok a belügyminiszter állambiztonsági helyettesének szakirányításával biztosítják a területüket érintő állambiztonsági feladatok teljesítését.

30. A rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szerveinek részletes feladatait a párhuzamos központi irányító szervek és az illetékes rendőrfőkapitányság ügyrendjei, valamint saját munkatervük határozzák meg. Tevékenységüket az alá- és fölérendeltség rendszerében a Főcsoportfőnökség központi szerveinek szakirányításával látják el.

31. Jogosultak működési területükön a hatáskörükbe utalt kérdésekben önállóan intézkedni; operatív ellenőrzést és feldolgozó munkát folytatni; a megelőző, felderítő, elhárító munka hatékonyságának és színvonalának emelése érdekében intézkedéseket tenni és kezdeményezni.

32. A rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szervei a működési területükön tapasztalt ellenséges tendenciákról és módszerekről, valamint a felderítés nyomán keletkezett ügyekről és fontosabb ügyjelzésekről folyamatosan tartoznak tájékoztatni az illetékes központi szerv vezetőjét. A párhuzamos központi szerv által megjelölt, kiemelten fontos területeken bizalmas nyomozást csak a központi szerv vezetőjének hozzájárulásával lehet folytatni.

VIII. fejezet

Vegyes rendelkezések

33. A Főcsoportfőnökség szervei saját ügyrendjeiket a jelen ügyrend szabályainak figyelembevételével kötelesek elkészíteni.

Ügyrend készítésére kötelezettek:

- a csoportfőnökségek,
- az önálló osztályok,
- a Főcsoportfőnökség Titkársága.

34. A Főcsoportfőnökség szervei munkájuk során a parancsokban, szabályzatokban meghatározott módon nyilvántartási, adattári rendszereket létesítenek és működtetnek. Ezen nyilvántartások és adattárak anyagait az állambiztonsági intézkedések során csak a külön szabályokban meghatározott esetekben és módon szabad felhasználni.

35. Az állambiztonsági titkos eszközök és módszerek államtitkot képeznek. A Főcsoportfőnökség valamennyi vezetőjének és beosztottjának kötelessége az operatív eszközök, módszerek és alkalmazásuk titkosságát megőrizni, megőriztetni és védelmükről gondoskodni. Az államtitok védelme és a konspiráció biztosítása érdekében vezetőkkel és beosztottakkal csak az közölhető, ami munkájukhoz feltétlenül szükséges.

A titkos eszközök és módszerek alkalmazásának rendjét, felhasználásának, fejlesztésének módját külön parancsok, utasítások és szabályzatok határozzák meg.

A titkos operatív eszközök útján szerzett adatokat felhasználni csak megfelelő fedéssel szabad.

36. A főcsoportfőnök és helyettesei az alárendelt szervek vezetőinek egyes jogkörét magukhoz vonhatják, illetőleg jogköröket átruházhatnak.

37. Halaszthatatlan intézkedéseket az ügyrendben erre fel nem jogosított vezetők is foganatosíthatnak. Ilyen esetekben haladéktalanul kötelesek jelentést tenni az intézkedésre jogosult vezetőnek.

38. A főcsoportfőnök és helyettesei szervezési, mozgósítási, személyügyi, fegyelmi, anyagi, pénzügyi (beleértve a „B”- és valutaellátmányt is) és az állománnyal kapcsolatos rendelkezési jogkörüket a vonatkozó parancsok, utasítások és szabályzatok alapján gyakorolják.

39. Jelen ügyrend megjelenésével lép hatályba. Egyidejűleg a 02/1967. sz. miniszterhelyettesi parancs és a 10-1837/1967. szám alatt kiadott ügyrend érvényét veszti.

Budapest, 1972. március 15.

RÁCZ PÁL s.k.
rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak.
Kapják: miniszterhelyettesek,
II., III. főcsoportfőnök-helyettesek,
Határőrség országos parancsnoka,
Kormányőrség parancsnoka,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, csoportfőnökhelyettesei, önálló
osztályvezetői,
IV/I-II. csoportfőnök,
Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka,
BM. Nyilvántartó Központ vezetője,
megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok,
Nemzetközi Kapcsolatok Osztály vezetője.
Készült: 75 példányban.

T a r t a l o m j e g y z é k

I. fejezet	
A Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnöksége	4
II. fejezet	
A Főcsoportfőnökség feladata	6
III. fejezet	
A Főcsoportfőnökség eszközei és módszerei	7
IV. fejezet	
A főcsoportfőnök	9
V. fejezet	
A főcsoportfőnök-helyettesek jogköre és feladatai	11
VI. fejezet	
A Főcsoportfőnökség szerveinek feladata	12
VII. fejezet	
A budapesti és megyei rendőrfőkapitányságok állambiztonsági szervei	17
VIII. fejezet	
Vegyes rendelkezések	18